

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

Sprawozdanie z działalności Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym za 2016 rok

Warszawa 2017 rok

Podstawa prawna działania

Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym jest organem opiniodawczo-doradczym działającym przy Ministrze Sprawiedliwości, powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 40 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny wykonawczy*¹ oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 roku *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*.²

Zgodnie z §5 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, kadencja Rady Głównej trwa 4 lata. Radę Główną V kadencji 2016-2020 Prezes Rady Ministrów powołała z dniem 10 czerwca 2016 roku.

Skład

Przewodniczącym Rady Głównej jest Minister Sprawiedliwości – na podstawie stałego upoważnienia Pan Patryk Jaki Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W skład Rady Głównej wchodzi przedstawiciele Ministrów: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej, Zdrowia, Edukacji Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendanta Głównego Policji i Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Prokurator wyznaczony przez Prokuratora Generalnego, a także wyznaczony przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie sędzia penitencjarny i zawodowy kurator sądowy.

Prezes Rady Ministrów może powołać w skład Rady Głównej przedstawicieli stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji, kościołów i innych związków wyznaniowych, a także związków zawodowych i samorządu

---

¹ Dz. U. 1997 Nr 90, poz. 557 ze zm.

² Dz. U. 1998 Nr 113 poz. 723 ze zm.

zawodowego, przedstawicieli nauki oraz osoby godne zaufania, mogące wnieść istotny wkład w realizację celów działania Rady Głównej.

W skład Rady Głównej kadencji 2016-2020 wchodzi 24 osoby, w tym 12 przedstawicieli społeczeństwa: trzech reprezentujących naukę, siedmiu organizacje pozarządowe, jeden przedstawiciel Kościoła Rzymskokatolickiego oraz jeden przedstawiciel związku zawodowego. Minister Sprawiedliwości wyznaczył sekretarza prezydium Rady Głównej do obsługi prac Rady Głównej, którą zapewnia Ministerstwo Sprawiedliwości.

Cel

Zgodnie z treścią przepisu art. 40 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny wykonawczy* Rada Główna została powołana w celu koordynowania współdziałania organów państwowych i przedstawicieli społeczeństwa w zapobieganiu przestępczości i wykonywaniu orzeczeń oraz w celu świadczenia pomocy w readaptacji społecznej, a także wykonywania kontroli społecznej i dokonywania oceny polityki penitencjarnej.

Zadania

Zadania Rady Głównej, służące realizacji celu opisanego w art. 40 §1 k.k.w., określa przepis §8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 r. *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*, zgodnie z którym Rada Główna działa w szczególności przez:

- 1) organizowanie, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć służących zapobieganiu przestępczości i społecznej readaptacji skazanych,
- 2) opiniowanie działalności organów rządowych i przedstawicieli społeczeństwa, podejmowanej w zakresie zapobiegania przestępczości,

wykonywania orzeczeń i readaptacji społecznej skazanych oraz udzielania pomocy skazanym i ich rodzinom,

- 3) koordynowanie działalności stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji oraz kościołów i związków wyznaniowych, jak również osób godnych zaufania, podejmowanej w zakresie wykonywania kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych,
- 4) podejmowanie, organizowanie i koordynowanie społecznej kontroli nad wykonaniem kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych oraz opracowywanie wyników tych kontroli,
- 5) dokonywanie oceny polityki penitencjarnej,
- 6) przedstawianie wniosków i opinii w sprawie podziału oraz wykorzystania środków z funduszu pomocy penitencjarnej,
- 7) inicjowanie i wspieranie badań naukowych służących zapobieganiu przestępczości i społecznej readaptacji skazanych.

Rada Główna wykonuje swoje zadania na posiedzeniach, które zwoływane są przez Ministra Sprawiedliwości.

Działalność Rady Głównej w 2016 roku

W 2016 roku Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym odbyła 3 posiedzenia plenarne, w następujących terminach:

- 1) 15 marca 2016 roku,
- 2) 28 czerwca 2016 roku,
- 3) 11 października 2016 roku.

W dniu 19 stycznia 2016 roku odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Głównej.

Ponadto Przewodniczący Rady Głównej osobiście lub przez przedstawiciela uczestniczył w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach rad terenowych, służących popularyzacji idei społeczeństwa obywatelskiego i współuczestniczącego w wykonywaniu orzeczeń sądu we współpracy z wymiarem sprawiedliwości.

Rada Główna podjęła w 2016 roku 6 uchwał:

- 1) nr 1/16 z dnia 15 marca 2016 roku *w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym za 2015 rok,*
- 2) nr 2/16 z dnia 15 marca 2016 roku *w sprawie wydania rekomendacji dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej oraz terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym,*
- 3) nr 3/16 z dnia 11 października 2016 roku *w sprawie wydania opinii o wykorzystaniu środków z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w części postpenitencjarnej,*
- 4) nr 4/2016 z dnia 11 października 2016 roku *w sprawie wydania opinii dotyczącej podziału środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w części postpenitencjarnej w 2017 roku,*
- 5) nr 5/16 z dnia 11 października 2016 roku *w sprawie udzielenia przez Radę Główną do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym Przewodniczącemu Rady upoważnienia do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących bieżącej działalności Rady, określonych w §8 pkt. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 roku, w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 1998 r. ze zm.), między posiedzeniami Rady Głównej oraz posiedzeniami Prezydium Rady Głównej,*
- 6) nr 6/16 z dnia 11 października 2016 roku *w sprawie objęcia patronatem projektu „Praca na rzecz społeczności lokalnej – Wrocławskie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej” koordynowanym przez Dolnośląską Terenową Radę ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym.*

Rada Główna prowadzi prace nad wzmocnieniem swojej roli koordynującej działalność rad terenowych oraz przedstawicieli społeczeństwa współpracujących z wymiarem sprawiedliwości. W tym celu rozwija sieć rad terenowych do spraw

społecznej readaptacji i pomocy skazanym. O ile jeszcze w 2013 roku działało ich 9 na obszarze 8 województw, o tyle obecnie funkcjonują w liczbie 19 na obszarze wszystkich 16 województw:

1. w województwie dolnośląskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu
2. w województwie kujawsko-pomorskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym we Włocławku
3. w województwie lubelskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Lublinie
4. w województwo lubuskim:
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim,
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Zielonej Górze,
5. w województwie łódzkim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Łodzi
6. w województwie małopolskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Krakowie
7. w województwie mazowieckim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Warszawie
8. w województwie opolskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Opolu
9. w województwie podkarpackim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
10. w województwie podlaskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Łomży
11. w województwie pomorskim:
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gdańsku,
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Słupsku,
12. w województwie śląskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Katowicach,
13. w województwie świętokrzyskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Kielcach,

14. w województwie warmińsko-mazurskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Olsztynie,
15. w województwie wielkopolskim z siedzibą w Sądzie Okręgowym w Poznaniu,
16. w województwie zachodniopomorskim:
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Koszalinie,
  - dla obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Ponadto w Ministerstwie Sprawiedliwości opracowano propozycje nowelizacji przepisów art. 40 § 2-4 Kodeksu karnego wykonawczego dotyczące zasad funkcjonowania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 roku *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym.*

Rada Główna prowadzi stałą działalność na rzecz podniesienia wiedzy prawnej społeczeństwa, w tym przedstawiciele podmiotów społecznych, stowarzyszeń, fundacji i in. organizacji, a także kościołów i in. związków wyznaniowych w zakresie możliwego uczestniczenia w wykonywaniu orzeczeń sądu, między innymi poprzez aktywizację władz samorządowych, przedstawiciele organizacji pozarządowych, rad terenowych oraz służb podległych Ministrowi Sprawiedliwości, poprzez podejmowane uchwały:

- 1) nr 2/16 z dnia 15 marca 2016 roku z dnia 15 marca 2016 roku *w sprawie wydania rekomendacji dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej oraz terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*, którą zarekomendowano:
  - Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej rozważenie możliwości wydania zarządzenia dyrektorom zakładów karnych i aresztów śledczych, zobowiązującego do realizowania założeń „Listu intencyjnego o partnerskiej współpracy” z dnia 12 listopada 2015 roku *w sprawie zasad współpracy w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób zwalnianych*

z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz rodzin osób pozbawionych wolności, zawartego między Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej i Centralnym Zarządem Służby Więziennej. Jednocześnie, w miarę możliwości postanowienia Listu powinny być realizowane także we współpracy z kuratorską służbą sądową oraz podmiotami, o których mowa w art. 38 §1 k.k.w., przy wykonywaniu zadań określonych w art. 164 i następnym Kodeksu karnego wykonawczego.

- Terenowym radom do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym podjęcie działań na rzecz koordynowania współpracy instytucji, organów, służb i organizacji, o których mowa w art. 38 §1 k.k.w., w celu umożliwienia Służbie Więziennej prawidłowej realizacji założeń *Listu intencyjnego* i zaleceń Rady Głównej.
- Terenowym radom do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym podjęcie starań na rzecz promocji zatrudnienia skazanych zarówno odpłatnego wśród przedsiębiorców jak i nieodpłatnego na rzecz środowiska lokalnego.
- Terenowym radom do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym tworzenie stałych programów współpracy przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, Służby Więziennej i kuratorskiej służby sądowej z podmiotami o których mowa w art. 38 §1 k.k. w celu umożliwienia im wykonywania zadań na rzecz wymiaru sprawiedliwości, w szczególności w zakresie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych, edukacyjnych, pomocowych i in. na terenie jednostek penitencjarnych, a także podczas pozostawania sprawcy przestępstwa na wolności, tj. w ramach kary ograniczenia wolności, warunkowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności oraz warunkowego umorzenia postępowania karnego, w tym sprawowania dozoru.

2) nr 4/16 z dnia 11 października 2016 roku *w sprawie wydania opinii dotyczącej podziału środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w części postpenitencjarnej w 2017 roku*, którą Rada Główna zarekomendowała Ministrowi Sprawiedliwości, jako dysponentowi Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, podzielić środki w części postpenitencjarnej w 2017 roku, w następujący sposób:

- Centralny Zarząd Służby Więziennej - 59%
- Sądy okręgowe - 27%
- Organizacje pozarządowe - 14%.

Rada Główna podjęła także po raz pierwszy decyzję o udzieleniu patronatów dla przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe, tj. dla:

- 1) inicjatywy powołania przez Fundację Pedagogium „Ogólnopolskiej koalicji na rzecz readaptacji społecznej skazanych”,
- 2) projektu „Praca na rzecz społeczności lokalnej – Wrocławskie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej”, koordynowanym przez Dolnośląską Terenową Radę ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym.

W trakcie posiedzeń Rady Główniej podejmowano następujące kwestie:

- 1) omówiono działalność Rady Główniej oraz rad terenowych w 2015 roku,
- 2) omówiono założenia polityki Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie readaptacji społecznej skazanych,
- 3) omówiono aspekty związane z aktywizacją zawodową skazanych – wydano w tym zakresie rekomendację w cyt. uchwale nr 2/16 z dnia 15 marca 2016 roku,
- 4) omówiono wnioski komisji doraźnej ds. *przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu osób opuszczających jednostki penitencjarne oraz włączenia przedstawicieli społeczeństwa, w szczególności organizacji pozarządowych - stowarzyszeń, fundacji, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób godnych zaufania, we współpracy*

- z wymiarem sprawiedliwości* - wydano w tym zakresie rekomendację w cyt. uchwale nr 2/16 z dnia 15 marca 2016 roku,
- 5) omówiono reformę systemu społecznej readaptacji skazanych,
  - 6) wydano opinię o wykorzystaniu środków z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - w części postpenitencjarnej, w uchwale nr 3/16 z dnia 11 października 2016 roku,
  - 7) wydano opinię dotyczącą podziału środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w części postpenitencjarnej w 2017 roku – uchwała nr 4/16 z dnia 11 października 2016 roku,
  - 8) w celu usprawnienia działalności Rady, podjęto decyzję o udzieleniu przez Radę Główną do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym Przewodniczącemu Rady uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących bieżącej działalności Rady, określonych w §8 pkt. 1 rozporządzenia Prezesa Rady ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 roku, *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*, między posiedzeniami Rady Głównej oraz posiedzeniami Prezydium Rady Głównej – uchwała nr 5/16 z dnia 11 października 2016 roku,
  - 9) udzielono patronatu nad projektem „Praca na rzecz społeczności lokalnej – Wrocławskie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej” koordynowanym przez Dolnośląską Terenową Radę ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym – uchwała nr 6/16 z dnia 11 października 2016 roku,
  - 10) wzmocniono działalność uchwałodawczą; Rada Główna wydała w 2016 roku 6 uchwał (w 2015 roku 5 uchwał).

Patryk Jaki

*Przewodniczący Rady Głównej
do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym*